

Таран І. В. Фізична реабілітація дітей 3-5 років з церебральним паралічем спастичної форми / Таран І. В. // Актуальные проблемы физического воспитания и спорта, здорового образа жизни и профессионально–прикладной физической подготовки : электрон. науч.-практ. конф. – Одесса, 2013. – С. 183 – 186.

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ 3-5 РОКІВ З ЦЕРЕБРАЛЬНИМ ПАРАЛІЧЕМ СПАСТИЧНОЇ ФОРМИ

Таран Інна Віталіївна

Львівський державний університет фізичної культури

м. Львів, Україна

Проблема органічних уражень нервової системи у дітей, зокрема дитячого церебрального паралічу (ДЦП), є однією з найбільш актуальніших у дитячій неврології. Актуальність проблеми зв'язана із зростом дитячої інвалідності в Україні. У 2011 році в країні визнано інвалідами 18717 дітей [1]. Серед причин інвалідності дитячого населення в перших рангових місцях залишаються хвороби нервової системи - 18,2% [1, 4]. Діти з церебральним паралічем займають провідне місце і становлять 2,6% від загальної кількості інвалідів дитячого віку із захворювань нервової системи [3]. Актуальність проблеми зростає у зв'язку з впровадженням в Україні з 2007р. нових критеріїв європейських стандартів виходжування новонароджених з вагою 500г (ВООЗ), що збільшить ризик інвалідності.

Методи реабілітації, що застосовують при ДЦП, є альтернативними, що ще раз відображає багато спірних і невирішених питань з проблеми реабілітації [2].

Можна припустити, що розробка та впровадження в практичну діяльність реабілітації дітей з цією важкою патологією програми гідрокінезотерапії, як засобу поетапного формування рухових навичок дітей 3-5 років з церебральним паралічем спастичної форми, дасть змогу ефективніше впливати на корекцію

рухових функцій, сприятиме згасанню патологічних рефлексів та подоланню порочних поз, що покращить якість життя дітей з обмеженими можливостями.

Мета дослідження - розробити та науково обґрунтувати авторську програму гідрокінезотерапії як засобу поетапного формування рухових навичок дітей 3-5 років з церебральним паралічем спастичної форми в програмі фізичної реабілітації.

Завдання дослідження - експериментально перевірити ефективність впливу авторської програми фізичної реабілітації із застосуванням гідрокінезотерапії на розвиток рухової сфери та психоемоційного стану після проведення річного курсу реабілітації.

Нами був розроблений алгоритм впливу комплексної фізичної реабілітації, яка складається з ряду лікувальних засобів. На протязі року впродовж робочого тижня дитина відвідувала 3 рази заняття з ЛФК та 2 рази заняття з гідрокінезотерапії. Повні курси з фізичної реабілітації, що регулярно та систематично призначались, передбачали виконання процедур та занять в наступній послідовності, яка представлена на рис. 1.

Основними новинками авторської методики є:

1. Розробка застосування комплексів вправ з гідрокінезотерапії, що відрізняється по структурі від загальноприйнятих методик.
2. Поєднання методів лікувальної фізичної культури (нормалізація рухів в суглобах, лікування положенням, кінезотерапія), масажу, фізіопроцедур, механотерапії та гідрокінезотерапії.
3. Створення загального алгоритму застосування методів фізичної реабілітації протягом річного циклу для дітей 3-5 років з церебральним паралічем спастичної форми.

Основою правильної побудови корекції рухових порушень є диференційна оцінка патологічного розвитку моторики дитини з церебральним паралічем та індивідуальний підхід. Тому, для зручності застосування розробленої програми фізичної реабілітації ми також склали алгоритм реабілітаційного процесу для дітей з церебральним паралічем (рис. 2). Для досягнення позитивного

результату кожна наступна складова програми фізичної реабілітації повинна бути тісно пов'язана з попередньою.

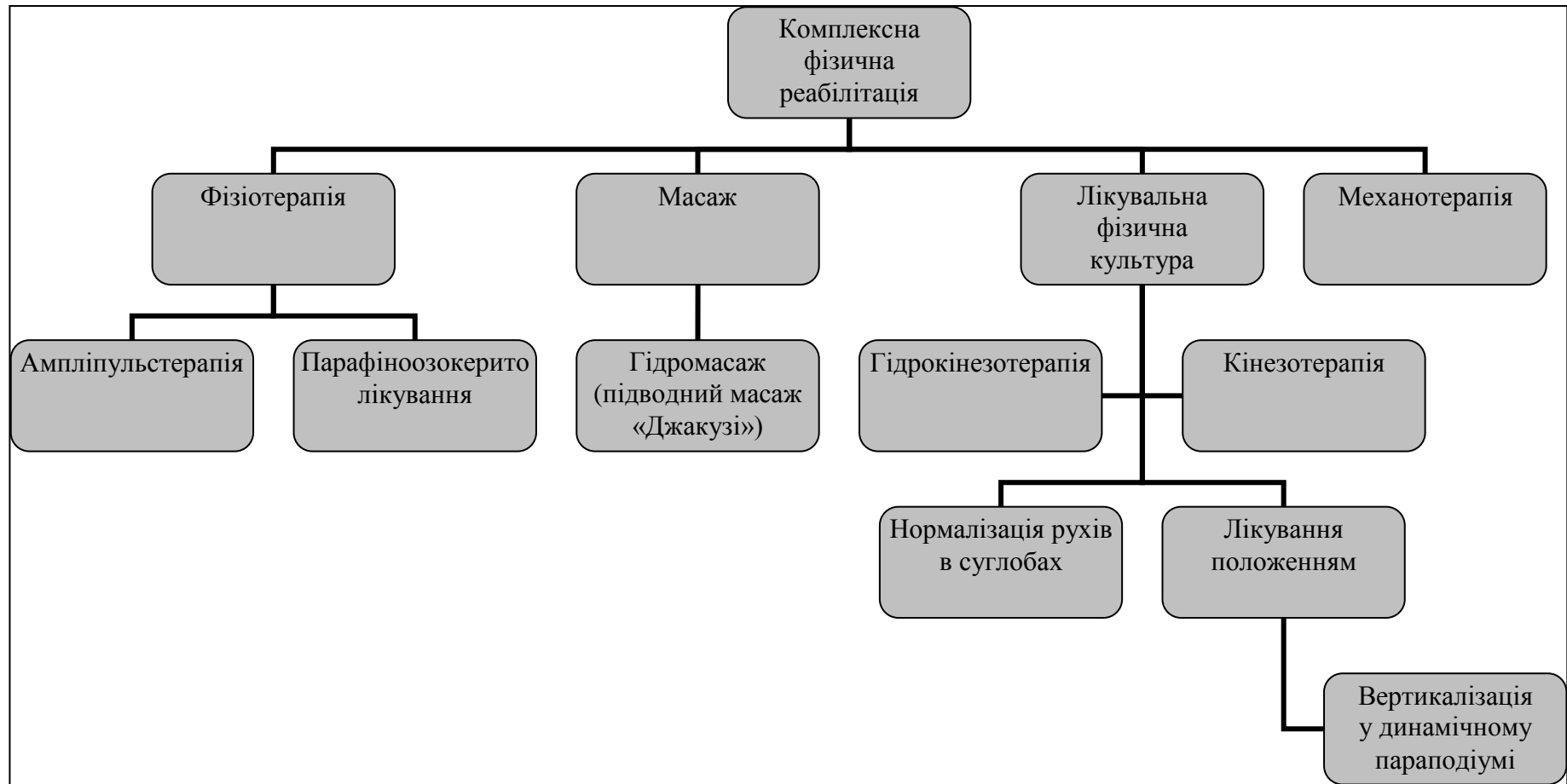

Рис 1. Алгоритм комплексного впливу фізичної реабілітації на дитину з церебральним паралічем спастичної форми

Примітки: Д – дитина

Рис. 2. Алгоритм процесу фізичної реабілітації дітей з церебральним паралічем спастичної форми

Методика гідрокінезотерапії для дітей з церебральним паралічем спастичної форми складається з етапів відповідно до рефлекторного розвитку моторики здорової дитини. Використання гідрокінезотерапії в системі фізичної реабілітації, завдяки властивостям води [5] та виконанням комплексів розроблених вправ у водному середовищі, відбулися позитивні зміни як в руховій сфері, так і в психоемоційному стані даного контингенту. Отже, відповідно початкового стану в середньому підвищений м'язовий тонус нижніх кінцівок знизився на 22,2%, сила м'язів збільшилась на 23%, амплітуда рухів великих суглобів нижніх кінцівок збільшилась на 10%, завдяки чому підсумковий бал оцінки основних рухових функцій підвищився на 12,7%. Показник соціально-емоційного стану за період реабілітації покращився на 15,5%, ігрова діяльність – на 9,6%, а показник рівня тривожності знизився на 24,8%.

Висновок: завдяки дотриманню загального алгоритму фізичної реабілітації, фізіологічно-обґрунтованих принципів, поставлених завдань, компонентів фізичного навантаження та застосування рухових ігор на заняттях гідрокінезотерапії, в системі фізичної реабілітації, створюється позитивний емоційний фон, тонус м'язів знижується, рухливість в суглобах досягає максимально можливих параметрів, що сприяє прийняттю самостійної активної участі хворої дитини у виконанні корекційних завдань.

Список використаної літератури:

1. Детская инвалидность в Украине / Н. М. Корнеев, С. Р. Толмачева, Т. В. Пересыпкина, Т. П. Сидоренко // 3 турботою про дитину. – 2012. - №5. – С. 3-6.
2. Загальні принципи реабілітації хворих та інвалідів / І. О. Мартинюк, В. І. Пирогова, Л. Д. Бутиптер [та ін.] // Практика медицина. – 1999, №5 – 6. С. 123 – 127.
3. Значення реабілітаційних заходів для попередження первинної інвалідності при перинатальних ураженнях ЦНС: матеріали науково-практичної конференції студентів, молодих вчених, лікарів та викладачів [«Актуальні питання теоретичної та клінічної медицини»], (Суми, 21 – 23 квітня 2010р.) / М-во охорони здоров'я та освіти і науки, Сум. держ. ун-т. та мед. інст. – Суми: Сум. держ. ун-т, 2010. – 251с.
4. Моисеенко Р. О. Показатели состояния здоровья детского населения Украины за 2011 год / Р. О. Моисеенко, М. В. Голубчиков, Н. І. Руденко // К., 2011. – 420с.
5. Плавання : навчальний посібник / [І. Д. Глазирін]. – К. : Кондор, 2006. – 502 с.